

Charolais afmesten in Frankrijk loont

Eind augustus trokken de consulenten van de themagroep Rundvee op studiereis naar enkele bedrijven in Noordwest-Frankrijk. Eén van deze bedrijven was het zoogveebedrijf van de familie Croiseau-Gillard in Le Grand Lucé, nabij Le Mans. – ROEL VAES, BEROEPSWERKING –

Op dit bedrijf worden runderen van het ras Charolais afgemest. Met 185 kalvingen per jaar en 320 ha grond – 120 ha in eigendom – is dit naar Franse normen een groot bedrijf. In deze streek telt een gemiddeld zoogveebedrijf een zeventigtal koeien.

Samenuitbating

Miguel Croiseau baat het bedrijf uit samen met zijn vader, moeder en schoonbroer. Destijds nam hij het bedrijf van zijn grootouders over en baatte het 7 jaar zelfstandig uit. Volgens zijn vader was dit de ideale manier om op eigen benen te leren staan. Ook de starterssteun was mooi meegenomen. In 2003 nam de familie het bedrijf van de buren over en richtten ze een GAEC (*Groupement agricole d'exploitation en commun*) op. Dit is een vorm van samenuitbating. Deze GAEC biedt het voordeel dat de administratie wat eenvoudiger is en dat door de grotere volumes van het bedrijf de kosten gereduceerd worden. De dieren zitten verspreid over 3 locaties, elk uitgebaat door een lid van de GAEC. De overname van stoppende bedrijven is trouwens de enige mogelijkheid om te groeien als bedrijf. Vrij grond bijkopen is niet mogelijk. De SAFER (*Sociétés d'aménagement*

foncier et d'établissement rural) staat in voor de herverdeling van de vrijgekomen gronden op basis een aantal criteria (jonge boeren, grootte van een bedrijf, grenzen aan de percelen of niet, ...). Niet elke boer is echter blij met het systeem van herverdeling via SAFER. Vooral boeren die vooruit willen, zien het als een beperking. Anderzijds blijven de grondprijzen beperkt door een dergelijk systeem. In deze regio variëren ze rond 2500 à 3000 euro per ha. Naar Vlaamse normen gaat het om koopjes. Toch is er weinig competitie en zijn er volgens Miguel veel slechte gronden.

Bedrijfsvoering

Momenteel heeft het bedrijf jaarlijks 185 kalvingen, verspreid over 2 periodes: van begin september tot half november en van half februari tot begin mei. Door het vochtige voorjaar hadden ze veel uitval bij de kalveren, onder andere door diarree. Hierdoor liep het sterftcijfer op tot 18%. Er werden een aantal sanitaire maatregelen genomen en de kalveren kregen extra mineralen. De uitbaters zullen de tweede kalperiode ook verschuiven naar half maart. Het bedrijf opteert voor een snelle rotatie. Na maximaal 3 kalvingen worden de koeien

afgemest. De vaarzen kalven af op ongeveer 31 maanden. De tussenkalf tijd tussen eerste en tweede kalving is met 442 dagen ruim. Men tracht daarom de vaarzen bij te voederen voor een betere uitgroei. Ook laat men de kalveren tot 7 maanden zogen, zodat ze sterker groeien. Sommige koeien worden geïnsemineerd via KI (vooral in de periode november-december), de rest wordt natuurlijk gedekt. Momenteel zorgen ook enkele hoornloze stieren voor inseminatie. Dit is naast groei, vleeskwantiteit en karakter een belangrijk selectie-criterium. Vader Croiseau is vooral gepassioneerd door de genetica. Naast de eigen stieren voor afmest, kopen ze nog stiertjes van een achttal maanden aan. Deze kosten gemiddeld 700 euro. Ze worden afgemest op een leeftijd van 18 maanden (gemiddeld 720 kg) met een rantsoen van maïs, koolzaad, een mengsel van erwten en gerst en mineralen. Het krachtvoer mengt het bedrijf zelf, voornamelijk uit eigen teelten.

De consultants van de themagroep Rundvee bezochten eind augustus het zoogveebedrijf van de familie Croiseau-Gillard, nabij Le Mans.

FOTO: MATTHIEU FRIJLINK

Afzet via meerdere kanalen

De afgemeste dieren van het bedrijf worden afgezet via meerdere kanalen. Het merendeel van de stieren en reforme koeien wordt vermarkt voor de Duitse supermarktketen Edeka. Dit lastenboek voorziet er onder meer in dat de dieren via DNA-onderzoek traceerbaar moeten zijn. Stieren met minder dan 450 kg geslachtsgewicht krijgen een extra kwaliteitspremie van 6 tot 8 cent/kg. De meeste stieren worden geklassificeerd als u-dieren met een slachttrendement van 58%. De omrekening van warm naar koud gewicht bedraagt 2%. De classificatie gebeurt door het slachthuis. In Frankrijk worden dezelfde discussies gevoerd als bij ons. De slachthuizen fungeren echter enkel als dienstverlener voor het slachten. De

Teeltplan familie Croiseau-Gillard

180 ha ruwvoer (164 grasland, 16 ha maïs)
142 ha akkerbouw (onder andere erwten/
gerstmengeling, koolzaad, luzerne)

uitbetaling van de dieren gebeurt rechtstreeks via de groothandel of distributeurs. Gemiddeld werden de stieren in 2010 vermarkt aan 3,33 euro/kg. Door een grotere vraag uit Turkije verwacht men dit najaar betere prijzen, richting 3,5 euro/kg. Naast de private vermarkting van de stieren kunnen de boeren ook beroep doen op een coöperatieve afzet. In dit systeem bieden de coöperaties contracten voor enkele maanden aan de boeren aan. De coöperaties bedingen de prijzen van de

omega 3-vlees. Dit vlees wordt gedeeltelijk verspreid via lokale beenhouwers. Gemiddeld bracht dit in 2010 3,26 euro/kg op. Tot slot levert de familie Croiseau ook nog een drietal dieren per maand aan een plaatselijke kleine supermarkt.

Coöperatieve gedachte

Het coöperatieve gedachtegoed zit ingebakken bij de Franse boeren, zo ook bij de familie Croiseau. Ze zijn lid van de coöperatie Agrial. Deze werd opgericht na de Eerste Wereldoorlog en groeide na enkele fusies uit tot een van de grotere Franse coöperaties met meer dan 10.000 boerenleden. De coöperatie is actief in een zevental departementen in Normandië en Bretagne. Miguel is bestuurder bij de lokale afdeling. Agrial beheert onder meer opslagplaatsen voor granen en bediscussieert prijzen en contracten met de distributie. Daarnaast hebben ze ook een adviesafdeling. Ze adviseren boeren over economische en technische punten zoals rantsoenen, sanitaire dossiers, marktevoluties, ... De leden van Agrial betalen een ledenbijdrage – het sociaal kapitaal – dat overeenkomt met 2% van de omzet van het bedrijf. De werking van Agrial is gecentraliseerd in Le Mans. Sinds 2 jaar wordt er gewerkt aan een decentralisatie door de uitbouw van een lokaal winkelnetwerk met landbouw- en tuinbouwproducten. Deze zijn vergelijkbaar met de Aveve-winkels bij ons.

Toekomst

Miguel Croiseau verwacht dat de vleesveebedrijven zich in de toekomst meer zullen specialiseren. Hierdoor zullen de bedrijven groter worden om enkele vaste kosten te beperken. Zijn eigen bedrijf kan nog wat groeien in het aantal kalvingen en dieren, maar de beschikbare arbeid speelt hier een belangrijke rol. Miguels vader wordt ook al een dagje ouder. Als ze substantieel willen groeien, zal dit moeten gebeuren door de overname van andere bedrijven. Daarnaast zal het Europees beleid meespelen in de beslissingen van bedrijven. Premies zijn immers ook voor Franse zoogveebedrijven een belangrijk onderdeel van het inkomen. Op het bedrijf van de familie Croiseau maken ze meer dan de helft uit van het bedrijfsinkomen. ■